

Εισαγωγή

Το βιβλίο αυτό απευθύνεται σε όσους κοιτάζουν τα άστρα με θαυμασμό και θα ήθελαν να εξοικειωθούν περισσότερο μαζί τους, κάνοντας έναν φιλικό περίπατο κοντά τους.

Προκειμένου να περιδιαβείτε τον ουρανό και να ξέρετε ανά πάσα στιγμή πού βρισκόσαστε, πρέπει να αναγνωρίζετε όσα βλέπουν τα μάτια σας. Επειδή η αρχή μιας φιλίας ξεκινά μόλις φωνάξετε τον γείτονά σας με το μικρό του όνομα, για να ξεκινήσετε μια φιλική σχέση με τους ουράνιους γείτονές μας πρέπει να γνωρίζετε τα ονόματα των αστερών και των αστερισμών.

Καθώς περιδιαβαίνετε τους αστερισμούς, θα αισθανθείτε την απεραντοσύνη και τη γαλήνη του νυχτερινού ουρανού. Μην αγνοήσετε τους μύθους σχετικά με τους αστερισμούς στο Μέρος 3 του βιβλίου. Οι μύθοι αυτοί θα προσδώσουν μεγαλύτερο συναίσθημα στη θέαση του κόσμου που βρίσκεται πάνω από τη Γη. Η φιλία με τους αστέρες θα βαθύνει όταν αισθανθούμε τις σκέψεις και τα όνειρα εκείνων που φαντάστηκαν ανθρώπους και ζώα να ζουν ανάμεσα στους αστερισμούς.

Ο περίπατος θα μας οδηγήσει στους λαμπρότερους αστέρες του ουρανού. Όταν εξοικειωθούμε μαζί τους, αυτοί με τη σειρά τους θα μας οδηγήσουν στους αμυδρούς αστέρες.

Δεν αρκεί απλώς να εντοπίσετε έναν αστερισμό. Προσπαθήστε να διακρίνετε σχέσεις μεταξύ αστερισμών. Αυτό επιτυγχάνεται καλύτερα αν γνωρίζετε διαφορετικές διαδρομές προς τους αστερισμούς.

Είναι σχεδόν βέβαιο ότι οι άνθρωποι των σπηλαίων και πιθανώς οι πρώτοι άνθρωποι στη Γη κοίταζαν τα άστρα με δέος. Με τη ζωηρή φαντασία τους συνέδεαν συγκεκριμένους λαμπρούς αστέρες με νοητές γραμμές φτιάχνοντας σχήματα στα οποία απέδιδαν μορφές ζώων ή ανθρώπων με ασυνήθιστες ιδιότητες. Τα σχήματα αυτά, που σήμερα ονομάζουμε αστερισμούς, απεικονίζαν για κάθε λαό του κόσμου κάτι διαφορετικό.

Από τα αρχαία χρόνια, οι άνθρωποι κοίταζαν τα άστρα για να βρίσκουν το δρόμο τους στη θάλασσα αλλά και στα ταξίδια τους στην έρημο, να γνωρίζουν πότε να σπείρουν και πότε να θερίσουν, να φτιάχνουν τους μύθους τους, να σηματοδοτούν τη μεταβολή των εποχών, και ακόμη για να χιτίζουν τους ναούς τους με τον κατάλληλο προσανατολισμό.

Υπάρχουν καταγραφές αστερισμών οι οποίες χρονολογούνται περισσότερο από 5000 χρόνια πριν και κατάλογοι με τέτοια σχήματα οι οποίοι συντάχθηκαν πριν από 2400 χρόνια από τον αρχαίο Έλληνα αστρονόμο, και μαθητή του Πλάτωνα, Εύδοξο. Ο Κλαύδιος Πτολεμαίος, που έζησε πριν από 2100 χρόνια, συνέταξε έναν κατάλογο με 48 αστερισμούς ο οποίος παρέμεινε σχεδόν αναλλοίωτος μέχρι τις μέρες μας. Αργότερα, ο κατάλογος αυτός εμπλουτίστηκε με άλλους αστερισμούς από τους Johann Bayer (1572-1625), Johannes Hevelius (1611-1687) και Nicolas de Lacaille (1713-1762). Σήμερα οι επαγγελματίες αστρονόμοι αναγνωρίζουν επίσημα 88 αστερισμούς, τους οποίους θεωρούν απλά περιοχές του ουρανού και όχι «εικόνες» ή σχήματα αστερών. Τα σχήματα αυτά δεν έγιναν ποτέ «επίση-

μα», επομένως μπορείτε ελεύθερα να σχεδιάζετε οποιονδήποτε αστερισμό όπως θέλετε.

Προτού αρχίσουμε την περιήγησή μας στον ουρανό, πρέπει να κατανοήσουμε δύο θέματα: τον τρόπο μέτρησης αποστάσεων στον ουρανό και τη λαμπρότητα των αστέρων. Στη συνέχεια, ακολουθήστε τις οδηγίες χρήσης του άτλαντα για καλύτερη αξιοποίηση.

Στο Μέρος 2, με τίτλο «Μια περιήγηση του ουρανού», η σχεδίαση ή η απεικόνιση μιας ομάδας αστέρων για το σχηματισμό της εικόνας ενός αστερισμού θα περιέχει συνήθως, αλλά όχι πάντα, αστέρρες αρκετά λαμπρούς ώστε να διακρίνονται εύκολα. Τα περισσότερα σχήματα αστερισμών είναι ήδη γνωστές εικόνες, αλλά ορισμένα είναι καινούργια.

Για διευκόλυνση, κάθε αστέρρας σε κάθε αστερισμό φέρει αριθμό, ενώ ορισμένοι φέρουν και όνομα, έτσι ώστε να μπορούμε εύκολα να αναγνωρίσουμε συγκεκριμένους αστέρρες για να μας βοηθήσουν στην περιήγηση του ουρανού. Θα ακολουθήσουμε αρκετές διαδρομές προς τον αστερισμό που θα επισκεπτόμαστε κάθε φορά έτσι ώστε να αποκτήσετε καλύτερη αίσθηση των σχέσεων μεταξύ αστέρων.

Επειδή ενοχλήθηκα από τη βία η οποία αποτελεί συστατικό των πιο κοινών μύθων που συνδέονται με τους αστερισμούς, πήρα το θάρρος να τροποποιήσω και να περικόψω ορισμένους από αυτούς. Οι μύθοι τροποποιούνται και θα συνεχίσουν να τροποποιούνται από κάθε γενιά.

Το βιβλίο αυτό είναι χρήσιμο σε κατοίκους του βορείου ημισφαιρίου.

Χαλαρώστε και απολαύστε το ταξίδι σας στον ουρανό. 